

حیرت‌آمیزه‌ام

گزیدهٔ جستارها و گفتارهای علی معلم دامغانی

به‌نگارش

مرکز آفرینش‌های ادبی حوزهٔ هنری

انتشارات سوره مهر (وابسته حوزه هنری)

مرکز آفرینش های ادبی

حیرت دمیده ام

گروه جستارها و گفتارهای علمی معلم دامغانی

به کوشش مرکز آفرینش های ادبی

چاپ و صحافی: شرکت افست (سهامی عام)

چاپ اول: ۱۳۸۸

شمارگان: ۲۵۰۰ نسخه

شابک: ۷ - ۵۹۵ - ۵۰۶ - ۹۶۴ - ۹۷۸

قیمت: ۵۹۰۰ تومان

نقل و چاپ نوشته ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

سرشناسه: معلم دامغانی، علی، ۱۳۳۰ -

عنوان و نام پدیدآور: حیرت دمیده ام: گزیده جستارها

و گفتارهای علمی معلم دامغانی / به کوشش مرکز

آفرینش های ادبی حوزه هنری.

مشخصات نشر: تهران: شرکت انتشارات سوره مهر،

۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری: ۳۹۱ ص.

ISBN: 978 - 964 - 506 - 595 - 7

وضعیت فهرست نویسی: فیا.

یادداشت: کتاب نامه به صورت زیر نویس.

موضوع: معلم دامغانی، علی، ۱۳۳۰ -

موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۴.

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری.

شناسه افزوده: شرکت انتشارات سوره مهر.

رده بندی کنگره: ۹۱۲۸۷ ح ۷۸۶ ع / PIR ۸۲۱۱

رده بندی دیویی: ۸۵۱ / ۶۲

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان پرست، کوچه جمشید، پیم، شماره ۷۲

تلفن: ۶۶۶۶۵۸۸

صندوق پستی: ۱۵۸۱۵ ۱۱۴۴

تلفن مرکز پخش: (پنج خط) ۶۶۶۶۹۹۲ فکس: ۶۶۶۶۹۹۰۱

www.iricap.com

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار.....
۸	خلاصه زندگینامه استاد علی معلم.....
۱۱	کتابشناسی آثار استاد علی معلم.....

جستارها

۲۱	حیرت دمیده‌ام، گل داغم بهانه‌ای ست.....
۷۷	ضیافت تاراج.....
۹۱	نقیب رسته و کدخدای وارسته.....

سخنرانی‌ها

۱۰۱	سیری در ادبیات انقلاب اسلامی فارسی از آغاز تا امروز.....
۱۱۳	ادبیات مظلوم انقلاب.....

مصاحبه‌ها و گفتگوها

- گفتگویی با علی معلّم ۱۲۹
- گفتگویی با علی معلّم ۱۵۱
- جانبازان، اسطوره‌های زنده عشقند ۱۹۹
- این قدر هست که بانگ جرسی می‌آید ۲۰۵
- حماسه، عرفان، شعر جنگ ۲۷۱
- ما نمی‌ترسیم، شما می‌ترسید ۲۸۳
- بچه‌های روی پل از تهاجم نمی‌ترسند ۲۹۵
- خطا کار کیست؟ ۲۹۹
- هفت شهر آینه ۳۱۱
- موسیقی پاپ، زبان بین‌المللی است، چرا از آن بترسیم؟ ۳۲۷
- گفتگو با استاد علی معلّم ۳۳۷
- از کوچ تا کوچ ۳۵۷

به نام خداوند جان و خرد

پیشگفتار

شعر استاد علی معلم دامغانی، تاج‌المآثر ادبیات شاعرانه انقلاب اسلامی است، شعری که با کشف ظرفیتهای موسیقایی اوزان بلند و کاربرد آنها در مثنوی و موج‌افکنیهای زبانی و بیانی، تجربه‌ای نو را آزمود و راه متفاوتی را پیمود تا به تشخیص و تعیین ویژه‌ای دست یافت. باید بر این کشف و شهود افزود سیلان آموخته‌های استاد معلم را، که با موجها و اوجهای گوناگون در اشعارش نمود و وجود یافته و ادراک آنها را با تأمل و تأنی توأم کرده است. جز این شخصیت شاعرانه، استاد معلم را حیثیت و شخصیت دیگری نیز امتیاز بخشیده و آن احاطه اوست به آثار و مآثر فرهنگ اسلامی و ایرانی، که در سطر سطر گفتارها و جستارهای او - که در این مجموعه فراهم آمده - نمایان شده است.

دریغا که معلم، هر چند بیشتر می‌آموزد و می‌آموزاند، اما اهل سواد و

بیاض نیست و کمتر می‌نویسد، و البته

دفتر صوفی سواد و حرف نیست   جز دل اسپید همچون برف نیست
 کمتر نویسی استاد معلّم، مشتاقان قلم او را از نکته‌نظرها و یافته‌هایش
 درباره‌ی موضوعات مختلف فرهنگی بی‌بهره می‌گذارد، و با وجود این آنچه
 ایشان نوشته‌اند و گفته‌اند، و پراکنده در نشریات و چاپ شده است، بسیار
 ارزشمند و مغتنم می‌باشد و تدوین آن‌ها در مجموعه‌ای می‌تواند
 آبخورهای فکری او را بهتر و بیشتر تبیین نماید، یادگاری باشد از آثار
 قلمی و لسانی او، و نیز مورد استفاده‌ی اهل تحقیق قرار بگیرد.

خلاصه‌ی زندگینامه‌ی استاد علی معلّم

به سال ۱۳۳۰ در دامغان، چشم تماشا به جلوه‌های هستی گشود.
 مقدّمات تحصیلات (ابتدایی و متوسطه) را در زادگاه خود فراگرفت. به
 مدّت دو سال، در دانشگاه تهران به تحصیل در رشته‌ی زبان و ادبیات
 فارسی پرداخت، اما آن را ناتمام وانهاد و به تحصیل در رشته‌ی حقوق روی
 آورد، لیکن در هنگام و هنگامه‌ی جریانات انقلاب، این رشته را نیز. پس از
 پیروزی انقلاب اسلامی، به دریافتِ دانشنامه‌ی الهیات و معارف اسلامی
 توفیق یافت. وی در شمار نخستین شاعرانی است که در نخستین شبهای
 شعر انقلاب شرکت جست، و بعد به همکاری با حوزه‌ی هنری سازمان
 تبلیغات اسلامی، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و مطبوعات
 پرداخت. مدیریت مرکز موسیقی و آهنگهای انقلابی صدا و سیمای
 جمهوری اسلامی ایران، معاونت و مشاورت حوزه‌ی هنری سازمان
 تبلیغات اسلامی، از جمله سوابق اجرایی او در عرصه‌ی فرهنگ و هنر

است.^۱

در پایان، ذکر چند نکته دربارهٔ این مجموعه بایسته است، نخست اینکه پس از شیرازه‌بندی مجموعه، نوشتارها و گفتارهایی دیگر از استاد معلّم به دست آمد، که متأسفانه نتوانستیم آن‌ها را در این مجموعه بگنجانیم، و امیدواریم در مجموعه‌ای دیگر انتشار دهیم، دیگر اینکه به قدر امکان سعی کردیم اغلاطی را که در مقالات و مطالب راه یافته بود، اصلاح کنیم. تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

سپاسگزاریم از جناب آقای دکتر محمدرضا ترکی، که نظر دقیق ایشان، موجب پیراستگی و آراستگی مجموعه شد، و خانم یوسفی، که یکبار مجموعه را از آغاز تا انجام خواندند، و در اصلاح و ویرایش آن کوشیدند.

همچنین تشکر می‌کنیم از جناب آقای رضا غلامیان، که در نمونه‌خوانی مجموعه یاری کردند و پیگیر حروفچینی، چاپ و نشر آن بودند.

مرکز آفرینشهای ادبی حوزه هنری

۱۳۸۷

۱. ر.ک: حماسه‌های همیشه، به اهتمام پرویز بیگی حبیب‌آبادی، تهران، فرهنگ‌گستر و صریح، ج ۳، ۱۳۸۲، صص ۱۱۲۷-۱۱۲۵.